

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2023.7.38>

PAŃSTWOWA SŁUŻBA KARNA I WYKONAWCZA UKRAINY JAKO PRZEDMIOT REALIZACJI POLITYKI PUBLICZNEJ O OCHRONĘ TAJEMNIC PAŃSTWOWYCH

Denis Denischuk

pracownik laboratorium badawczego zajmujący się problematyką dochodzenia przedprocesowego

Charkowski Narodowy Uniwersytet Spraw Wewnętrznych (Charków, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-0285-8831

dy.denischuk@gmail.com

W związku ze wzrostem znaczenia ochrony tajemnicy państwowej we współczesnych warunkach, w artykule zbadano specyfikę współczesnych regulacji regulacyjno-prawnych działalności podmiotów chroniących tajemnicę państwową w Państwowej Służbie Kryminalnej Ukrainy.

Udowodniono, że Państwowa Służba Kryminalna Ukrainy jest przedmiotem ochrony tajemnicy państwowej, ale jednocześnie nie jest pojedynczym organem, ale złożoną jednostką obejmującą zbiór różnych podmiotów.

Badania przeprowadzono na przykładzie normatywnych aktów prawnych regulujących działalność Ministerstwa Sprawiedliwości Ukrainy, jako głównego organu w systemie centralnych organów wykonawczych, który zapewnia kształtowanie i realizację polityki państwa w zakresie egzekucji kar karnych, a także ustawy regulujące działalność Wydziału Wykonywania Kar Karnych – organu Państwowej Służby Egzekucyjnej Ukrainy.

Ustalono, że działalność wskazanych organów w zakresie zapewnienia ochrony tajemnicy państwowej jest uregulowana na poziomie ustaw i regulaminów. Ujawniono pewne niedoskonałości regulacyjne i prawne. Zaproponowano warianty zmian normatywno-prawnych, które można wykorzystać zarówno przy ulepszaniu istniejącego prawodawstwa, jak i w dalszych pracach legislacyjnych.

Słowa kluczowe: Państwowa Służba Egzekucyjna Ukrainy (SCSU Ukrainy), tajemnica państwowa, projekt ustawy, stanowienie prawa, informacja, Ministerstwo Sprawiedliwości Ukrainy (MJ Ukrainy), system penitencjarny, agencja tajności reżimowej (RSO), tajemnica.

THE STATE CRIMINAL AND EXECUTIVE SERVICE OF UKRAINE AS A SUBJECT OF THE IMPLEMENTATION OF THE STATE POLICY ON THE PROTECTION OF STATE SECRETS

Denis Denyshchuk

Researcher of the research laboratory on the problems of pre-trial investigation

Kharkiv National University of Internal Affairs (Kharkiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-0285-8831

dy.denischuk@gmail.com

In connection with the increasing importance of the protection of state secrets in today's conditions, the article examines the peculiarities of the modern regulatory and legal regulation of the activities of entities protecting state secrets in the State Criminal Enforcement Service of Ukraine.

It has been proven that the State Criminal Enforcement Service of Ukraine is a subject of protection of state secrets, but at the same time it is not a single body, but a complex entity from a collection of various subjects.

The study was carried out on the example of normative legal acts that regulate the activities of the Ministry of Justice of Ukraine, as the main body in the system of central executive bodies, which ensures the formation and implementation of state policy in the field of execution of criminal punishments, as well as acts that regulate the activities of the Department for Enforcement of criminal punishments - the body of the State Criminal Enforcement Service of Ukraine.

It was determined that the activities of the specified bodies in the sphere of ensuring the protection of state secrets are regulated at the level of laws and by-laws. Some regulatory and legal imperfections were revealed. Variants of normative and legal changes are proposed, which can be used both in improving the current legislation and in further legislative work.

Key words: *The State Criminal and Executive Service of Ukraine, state secret, draft law, law-making, information, Ministry of Justice of Ukraine, penitentiary system, regime-secret body, secrecy.*

ДЕРЖАВНА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА СЛУЖБА УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ З ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

Денис Денищук

науковий співробітник

науково-дослідної лабораторії з проблем досудового розслідування

Харківського національного університету внутрішніх справ (Харків, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-0285-8831

dy.denischuk@gmail.com

У зв'язку із підвищенням значення охорони державної таємниці в умовах сьогодення, в статті розглянуто особливості сучасного нормативно-правового врегулювання діяльності суб'єктів охорони державної таємниці в Державній кримінально-виконавчій службі України.

Доведено, що Державна кримінально-виконавча служба України є суб'єктом охорони державної таємниці але при цьому представляє з себе не один орган, а складне утворення із сукупності різноманітних суб'єктів.

Дослідження проведено на прикладі нормативно-правових актів, які регулюють діяльність Міністерства юстиції України, як головного органу в системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в сфері виконання кримінальних покарань, а також актів, якими унормовано діяльність Департаменту з питань виконання кримінальних покарань – органу Державної кримінально виконавчої служби України.

Визначено, що діяльність означених органів в сфері забезпечення охорони державної таємниці врегульована на рівні законів та підзаконних актів. Виявлено деякі нормативно-правові недосконалості. Запропоновано варіанти нормативно-правових змін, які можна використовувати, як при удосконаленні чинного законодавства, так і в подальшій законотворчій роботі.

Ключові слова: *Державна кримінально-виконавча служба України (ДКВС України), державна таємниця, законопроект, законотворчість, інформація, Міністерство юстиції України (МЮ України), пенітенціарна система, режимно-секретний орган (РСО), секретність.*

Постановка проблеми. Оскільки «державна таємниця» є інформацією, розголошення якої може завдати шкоду національній безпеці України, то цілком очікувано, що в умовах російської агресії, тим більше в період повномасштабного воєнного вторгнення, значення проблематики охорони державної таємниці багаторазово підвищується.

Підкреслимо, що наразі державну таємницю становить чималий перелік відомостей. Останній класифіковано законодавством за чотирма сферами діяльності: 1. Сфера оборони; 2. Сфера економіки, науки і техніки; 3. Сфера зовнішніх відносин; 4. Сфера державної безпеки та охорони правопорядку. Більш докладна й вичерпна класифікація для кожного з перелічених вище напрямів закріплена в Зводі відомостей, що становлять державну таємницю (ЗВДТ). Названий нормативно-правовий акт зокрема містить таблицю із переліком: Змісту відомостей, що становлять державну таємницю; Ступенями секретності, які вона становить; та вказуванням на Суб'єкти режимно-секретної діяльності, держекспертами яких було прийнято рішення про віднесення відповідної інформації до таємної.

В контексті нашого дослідження варто звернути увагу на те, що Державна кримінально-виконавча служба України (ДКВС України) згадується в ЗВДТ, як в самому змісті відомостей, так і серед відповідних державних суб'єктів, перелічених у чинному ЗВДТ. Відтак можна зробити висновок, що ДКВС України не лише активно працює із секретною інформацією, але й є одним із суб'єктів її охорони.

Водночас із тим, в Україні такого органу, який би мав назву «Державна кримінально-виконавча служба», не існує. Пересвідчитися в цьому можна, наприклад, скориставшись даними «Урядового порталу» (Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади України – www.kmu.gov.ua/catalog). Тож, постають питання: яким саме органом ДКВС України забезпечується охорона державної таємниці та чим врегульовано повноваження відповідного суб'єкта?

З цього приводу зауважимо, що Закон України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» № 2713-IV було прийнято 23.06.2005 року (опубліковано в Відомостях Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 30, ст. 409). Закон, за час свого існування отримав 21-ну редакцію і досі є чинним. Частина перша статті 6 в чинній редакції цього нормативно-правового акту зокрема засвідчує, що ДКВС України складається з «центрального органу виконавчої влади» (Закон № 5461-VI від 16.10.2012). Далі в названій статті перелічуються інші органи ДКВС України, як то: кримінально-виконавча інспекція, воєнізовані формування, територіальні органи, установи виконання покарань тощо.

Отже, використана в законодавстві назва служби (ДКВС України) не є найменуванням якогось окремого органу, а скоріше окреслює державну функцію або певний правовий інститут, що має складну структуру побудовану з різноманітних суб'єктів.

В подальшому змісті названого вище Закону зустрічаються дві згадки про охорону державної таємниці. А саме, перша з них стосується осіб рядового і начальницького складу ДКВС України. Ця категорія персоналу має приймати присягу, яка зобов'язує зберігати державну таємницю. Друга згадка стосується

посадових і службових осіб. Вона покладає на них обов'язок забезпечувати додержання вимог законодавства щодо охорони державної таємниці.

Таким чином, Закон України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України», закріплюючи права та обов'язки в сфері охорони державної таємниці, йде шляхом визначення вимог до персоналу ДКВС України в цілому. При цьому, не конкретизуючи повноваження окремих органів цієї служби і навіть чітко не називаючи центральний орган виконавчої влади (ЦОВВ), який має здійснювати відповідну діяльність щодо охорони державної таємниці в ДКВС України. Зважаючи на важливість належного забезпечення охорони державної таємниці, про що ми вказували раніше, видається доцільним більш глибоко дослідити означену проблематику.

Стан дослідження проблеми. Одразу зауважимо, що на теперішній час системні дослідження, присвячені проблематиці адміністративно-правової охорони державної таємниці саме в Державній кримінально-виконавчій службі України фактично відсутні.

Втім окремі питання врегулювання та забезпечення належного рівня режиму секретності й охорони державної таємниці розглядалися такими дослідниками як: О. Бандурка, О. Безпалова, А. Благодарний, І. Божков, А. Гуз, С. Гусаров, О. Джафарова, А. Дудатьєв, М. Золотарьова, І. Копотун, Б. Кормич, О. Кузнецов, А. Марущак, М. Микитюк, В. Олійник, В. Павленко, П. Павлюк, А. Пашков, С. Петков, Л. Северин, Л. Сопільник, А. Чубенко, О. Шамсутдінов, С. Шатрава та іншими відомими вченими.

Окремої уваги в межах нашого дослідження заслуговують такі наукові напрацювання як: наукова стаття «Функціонування системи охорони державної таємниці в Україні: організаційно-правова структура, принципи та завдання» (Ю. Дрейс, 2014); навчальний посібник «Організація охорони державної таємниці в Україні» (А. Супруненко, 2020); збірка інформаційних матеріалів «Державна таємниця як складова національної безпеки України: охорона та доступ до державної таємниці; законодавче забезпечення державної таємниці; відповідальність за розголошення державної таємниці; особливості дотримання державної таємниці під час відправлення правосуддя; особливості регулювання в особливий період та під час воєнного стану» (О. Джус, 2023).

Також варто згадати такі корисні освітні матеріали як: навчальний курс з тематики «Режим таємності», розроблений в Академії Державної пенітенціарної служби в 2019 році О. Кузнецовим для спеціальності 081 «Право»; очна програма навчання «Організація забезпечення режиму секретності», запропонована посадовцям державної служби органів виконавчої влади та місцевого самоврядування Національним агентством України з питань державної служби (НАДС); тощо.

Розглядаючи стан досліджень проблематики охорони державної таємниці в Державній кримінально-виконавчій службі України, маємо відмітити, що система ДКВС України фактично постійно зазнає трансформацій, змін та реформування і подекуди доволі значних. Так, наприклад, безпосередньо зараз впроваджується Стратегія реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 року № 1153-р). Проте, зважаючи на той факт, що наразі виникає необхідність створювати на базі ДКВС України табори для військовополонених, система вочевидь стикнеться із новими, ще неврахованими викликами, які будуть вимагати чергових перебудов.

Так, в квітня 2022 року Кабінет Міністрів України (КМУ) створив належну нормативно-правову базу для запуску першого в Україні табору для військовополонених, про це доповідала Заступниця Міністра юстиції О. Висоцька. Табір отримав назву «Захід 1». Його було розташовано на Львівщині, базою стала виправна колонія № 50. За оцінками О. Висоцької таких потужностей щодо наповнення в цілому вистачало. Але потім ситуація змінилась, це було викликано гальмуванням процесу обміну полоненими і призвело до накопичення військовополонених росіян. Означена ситуація поставила перед Мін'юстом завдання шукати кошти та розконсервувати виправні колонії, які до того вже не використовувались.

Окрім суто організаційно-управлінських реакцій, необхідність докорінного перегляду нормативно-правової бази з врегулювання роботи ДКВС України вже доволі давно і наполегливо обговорюють нормотворці. Так, ще в 2017 році в Верховній Раді України було зареєстровано проєкт Закону України «Про пенітенціарну систему» (реєстр № 7337 від 24.11.2017 року), який мав прийти на заміну чинному Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» (Закон України № 2713-IV від 23.06.2005 року). Названий законопроект було відкликано в 2019-му році. Проте, згодом (в 2021 році) вже Уряд вийшов із законотворчою пропозицією. Проєкт поданий Урядом отримав таку саму назву, як і попередній (реєстр № 5293 від 22.03.2021 року). Зазначений документ було включено до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2022 рік під номером 48 (постанова ВР України № 2036-IX від 15.02.2022 року). Згодом той самий проєкт було включено із номером 299 в аналогічний План але вже на 2023 рік (постанова ВР України № 2910-IX від 07.02.2023 року).

Підсумовуючи викладене, є підстави аргументовано стверджувати, що сучасна ДКВС України не лише складна за своєю структурою але й вже в найближчому майбутньому правові підстави діяльності ДКВС України можуть зазнати значного перегляду. Такий стан справ визначає актуальність теми нашого дослідження. Адже виявивши особливості сучасного стану врегулювання охорони державної таємниці в ДКВС України можна сформулювати певні рекомендації й для подальшої нормотворчої роботи.

Мета проведення дослідження передбачає визначення особливостей адміністративно-правового врегулювання повноважень органів системи ДКВС України щодо здійснення ними охорони державної таємниці. Предмет дослідження становлять відносини, що виникають в ДКВС України з питань охорони державної таємниці. Завданнями дослідження є: виявити структуру органів та посадових осіб, які відповідають за

забезпечення охорони державної таємниці в системі ДКВС України; проаналізувати повноваження виявлених органів; зробити висновки, щодо особливостей адміністративно-правового врегулювання охорони державної таємниці системи ДКВС України та надати рекомендації щодо її вдосконалення. Методами дослідження обрано аналіз та синтез, які «в сумісному застосуванні представляють собою певні логічні операції, що дають змогу досліджувати явище загалом на основі об'єднання взаємопов'язаних елементів в одне ціле» (В. Завгородній, 2019: 27).

Виклад основного матеріалу. Аналіз розпочнемо із змісту Закону України «Про державну таємницю» (Закон України № 3855-ХП від 21.01.1994 року), який є профільним або спеціальним для сфери охорони державної таємниці. Зазначений нормативно-правовий акт зокрема містить норми щодо компетенції таких суб'єктів як: Верховна рада України – визначає державну політику (стаття 4); Президент України – забезпечує національну безпеку шляхом видання нормативно-правових актів відповідного ступеню юридичної сили (стаття 5); Рада національної безпеки і оборони України (РНБО) координує та контролює діяльність органів виконавчої влади (стаття 5); Кабінет Міністрів України (КМУ) – забезпечує здійснення відповідної державної політики, спрямовує та координує роботу інших органів влади (стаття 5); ЦОВВ та місцеві органи виконавчої влади – в межах свої повноважень здійснюють відповідну державну політику (стаття 5); Служба безпеки України – виконує функції спеціально уповноваженого органу (стаття 5); Керівники органів, підприємств, установ і організацій – забезпечують охорону державної таємниці відповідно до вимог режиму секретності (стаття 5); Державні експерти з питань таємниць – здійснюють віднесення інформації до державної таємниці (стаття 9); Режимно-секретні органи (РСО) – провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею, забезпечують режим секретності та безпосередній постійний контроль (стаття 21).

Звернемо увагу на те, що визначення правового статусу Керівників підприємств, установ і організацій з боку законодавства не супроводжується уточненнями щодо форми чи підпорядкування суб'єктів, якими керують відповідні особи. Іншими словами, Керівники представляють із себе посадових або службових осіб, які складають ланку, що присутня в будь-якому суб'єкті, який провадить діяльність пов'язану із державною таємницею, незалежно від того, чи це державний суб'єкт, чи ні, а також незалежно від його місця в системі органів влади. Така саме ситуація спостерігається із РСО, які підпорядковуються першим особам органів, підприємств, установ і організацій, тобто Керівникам.

Означена особливість пояснює логіку складання нормативно-правових актів, де докладне визначення компетенцій Керівників та РСО викладено в профільному законі, адже і в інших випадках ці положення будуть фактично такі самі. Отже, наступним кроком дослідження нам варто визначити ЦОВВ, який здійснює (або реалізує) державну політику в сфері охорони державної таємниці в системі ДКВС України та перевірити виявлену закономірність.

З цього приводу підкреслим, що історично, до приєднання до Міністерства юстиції України, органом ДКВС України була Державна пенітенціарна служба України. Натомість, після низки нормотворчих трансформацій, згідно пункту 1 Положення «Про Міністерство юстиції України» – головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в сфері виконання кримінальних покарань та пробації є Мін'юст (постанова Кабінету Міністрів України № 228 від 02.07.2014 року), а саме таке завдання й передбачено для Державної кримінально-виконавчої служби України згідно законодавства.

Разом із тим варто зазначити, що: «Постановою Кабінету Міністрів України «Про утворення міжрегіонального територіального органу Міністерства юстиції з питань виконання кримінальних покарань» від 13 вересня 2017 року № 709 утворено як юридичну особу публічного права міжрегіональний територіальний орган Міністерства юстиції з питань виконання кримінальних покарань – Адміністрацію Державної кримінально-виконавчої служби України. Вказаний територіальний орган проіснував до початку 2020 року. А 24 січня 2020 року Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання територіальних органів Міністерства юстиції № 20» його і Центральне міжрегіональне управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції було ліквідовано і утворено як юридичну особу публічного права міжрегіональний територіальний орган Міністерства юстиції з питань виконання кримінальних покарань – Департамент з питань виконання кримінальних покарань, що є правонаступником територіальних органів Міністерства юстиції, які ліквідуються згідно цієї постанови» (Історія ДКВС).

В свою чергу, Положення «Про Департамент з питань виконання кримінальних покарань» (Департамент) визначає названий суб'єкт органом Державної кримінально-виконавчої служби України і засвідчує, що Департамент реалізує повноваження Мін'юсту в сфері виконання кримінальних покарань та з питань утримання військовополонених. (Наказ Міністерства юстиції України № 3362/5 від 20.09.2023 року).

Отже, наразі Департамент – це орган ДКВС України, але при цьому він не є самостійним центральним органом виконавчої влади, а фактично представляє з себе лише структурний підрозділ Мін'юсту. При цьому, Міністерству юстиції України підпорядковані й інші структури, які також виконують функції пов'язані із ДКВС України.

Аби не ускладнювати подальшу побудову нашого дослідження, зараз ми не будемо поглиблюватись у вивчення цієї складної структури взаємовідносин та підпорядкувань, а зосередимось виключно на унормуванні повноважень Мін'юсту та Департаменту, які відбуваються в сфері охорони державної таємниці. Для цього нам знадобиться порівняти відомості, що викладені в Положенні про Міністерство юстиції України та зазначені в Положенні про Департамент.

На сьогоднішній день Міністерство юстиції України «забезпечує у межах повноважень, передбачених законом, реалізацію державної політики стосовно державної таємниці, контроль за її збереженням в апараті Мін'юсту. Крім того, Державний секретар Мін'юсту відповідно до покладених на нього завдань: забезпечує реалізацію державної політики стосовно державної таємниці, контроль за її збереженням в апараті Мін'юсту (постанова КМУ № 228 від 02.07.2014 року). Таким чином, на підзаконному рівні чітко зазначено особу із повноваженнями керівника. Водночас із тим, згідно структури Міністерства юстиції України, викладеної на офіційному сайті цього органу, Мін'юст має в складі своїх структурних підрозділів відділ режимно-секретної роботи.

Разом із тим, в Положенні «Про Департамент з питань виконання кримінальних покарань» зазначено, що: «Департамент відповідно до покладених на нього завдань: забезпечує реалізацію державної політики щодо охорони державної таємниці, здійснення контролю за її збереженням, збереження документів та матеріальних носіїв секретної інформації, створених та отриманих у процесі діяльності» (Наказ Міністерства юстиції України № 3362/5 від 20.09.2023 року).

Отже, Департамент – це орган ДКВС України, на чому ми наголошували раніше. І згідно структури, викладеної на офіційному сайті Державної кримінально-виконавчої служби України, також має своє РСО – сектор режимно-секретної роботи (Органограма кримінально-виконавчої системи Міністерства юстиції України). Під, виникає питання про підпорядкування цього підрозділу. За аналогією із викладеним вище порядком підпорядкування, це РСО має підпорядковуватись Начальнику Департаменту, доречі, як це і відображено на органограмі. Разом із тим, в Положенні про Департамент таке підпорядкування неунормоване.

Висновки. Підсумовуючи викладене маємо підстави дійти таких аргументованих висновків. По-перше, Державна кримінально-виконавча служба України має складну і розгалужену побудову. Так, навіть в офіційних матеріалах можна зустріти застосування понять: ДКВС України, пенітенціарна служба, кримінально-виконавча система Міністерства юстиції України; Департамент з питань виконання кримінальних покарань. При цьому, хоча ДКВС України є скоріше певним правовим інститутом ніж формалізованим суб'єктом, така термінологічна різноманітності не покращує прозорість і без того непрості системи. По-друге, ДКВС України є суб'єктом реалізації державної політики з охорони державної таємниці. Це впливає як із змісту Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України», так і із підзаконних нормативно-правових актів, якими регулюється діяльність відповідних органів. Наприклад, таких як: постанова Кабінет Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України» та Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Положення про Департамент з питань виконання кримінальних покарань». По-третє, нормативно-правову основу національної охорони державної таємниці складає Закон України «Про державну таємницю». Суб'єктів, які визначені в цьому акті законодавства, можна поділити на дві умовні групи: суб'єкти, які наділені специфічними (такими, що властиві лише для них) компетенціями; та суб'єкти, компетенції яких є типовими для багатьох учасників задіяних в здійсненні охорони державної таємниці. До останніх можна віднести, наприклад, режимно-секретні органи та керівників окремих органів, підприємств, установ, чи організацій. Для широкого кола відповідних різноманітних суб'єктів унормування компетенцій є типовим, тобто подібним один до одного. Водночас із тим, в підзаконних актах, якими врегульовано діяльність Мін'юсту та Департаменту з питань виконання кримінальних покарань, допущено такий спосіб визначення підпорядкування РСО Департаменту, який не виключає різних трактувань, що на наш погляд є свідченням певної недосконалості нормативно-правового врегулювання. По-четверте, з метою усунення виявленого недоліку пропонуємо в чинному Положенні «Про Департамент з питань виконання кримінальних покарань» до повноважень Начальника Департаменту додати норму такого змісту: «забезпечує реалізацію державної політики щодо охорони державної таємниці та контроль за її збереженням в Департаменті відповідно до вимог режиму секретності». А беручи до уваги факт опрацювання Верховною Радою України проекту Закону України «Про пенітенціарну систему», також пропонуємо врахувати викладену рекомендацію і під час роботи із проектом відповідних законотворчих змін.

Література:

1. Верховна Рада України (офіційний веб-портал ВР України), «Картка законопроекту / Проект Закону України «Про пенітенціарну систему». Реєстр № 7337 від 24.11.2017 р.». URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62965
2. Верховна Рада України (офіційний веб-портал ВР України), «Картка законопроекту / Проект Закону України «Про пенітенціарну систему». Реєстр № 5293 від 22.03.2021 р.». URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71498
3. Державна кримінально-виконавча служба України (офіційний сайт ДКВС України), «Органограма кримінально-виконавчої системи Міністерства юстиції України». URL: <https://kvs.gov.ua/wp-content/uploads/2020/06/organogrammasite-scaled-1.jpg>
4. Державна кримінально-виконавча служба України (офіційний сайт ДКВС України), «Про службу / Історія ДКВС». URL: <https://kvs.gov.ua/about-service/history/>
5. Державна таємниця як складова національної безпеки України: охорона та доступ до державної таємниці; законодавче забезпечення державної таємниці; відповідальність за розголошення державної таємниці; особливості дотримання державної таємниці під час відправлення правосуддя; особливості регулювання в особливий період та під час воєнного стану / Укл. : Джус О.А., Золотарьова М.К., Копотун І.М., Макарова Т.П., Микитюк М.А., Павлюк О.О., Пасіка С.П., Петков С.В., Скриньковський Р.М., Сопільник Л.І., Чубенко А.Г., Шевченко А.М. Київ.

ВД «Професіонал», 2023. 438 с

6. Дрейс Ю. Функціонування системи охорони державної таємниці в Україні: організаційно-правова структура, принципи та завдання. *Безпека інформації*. 2014. Т. 20, № 2. С. 176-184.
7. Завгородній В.А. Теоретичний інструментарій дослідження феномену впливу практики Європейського суду з прав людини на юридичну діяльність в Україні. *Вісник ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка*. 2019. № 1 (85). С. 20-30.
8. Організація охорони державної таємниці в Україні : навчальний посібник / А.М. Супруненко, І.І. Башта, А.М. Лисеюк, К.С. Свіріна ; Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 370 с.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Міністерства юстиції України, Міністерства культури України, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів, а також Державного космічного агентства України : Закон України від 16.10.2012 р. № 5461-VI (із змінами). *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2014, № 5, ст. 62. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5461-17#n589>
10. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV (із змінами). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2005, № 30, ст. 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15#Text>
11. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII (із змінами). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1994, № 16, ст. 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#top>
12. Про затвердження Положення про Департамент з питань виконання кримінальних покарань : Наказ Міністерства юстиції України від 20.09.2023 р. № 3362/5. URL: <https://minjust.gov.ua/files/general/2024/02/27/20240227180849-58.pdf>
13. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 р. № 228 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-p>
14. Про План законопроектної роботи Верховної Ради України на 2022 рік : Постанова Верховної Ради України від 15.02.2022 р. № 2036-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2036-20#Text>
15. Про План законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік : Постанова Верховної Ради України від 07.02.2022 р. № 2910-IX. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2023, №№ 102-104, ст. 430. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2910-20#Text>
16. Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022-2024 роках : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. № 1153-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153-2022-p#Text>

References:

1. Verkhovna Rada Ukrainy (ofitsiyniy veb-portal VR Ukrainy), «Kartka zakonoproiektu / Proiekt Zakonu Ukrainy «Pro penitentsiamu systemu» [Verkhovna Rada of Ukraine (official web portal of the Verkhovna Rada of Ukraine), "Card of the draft law / Draft Law of Ukraine "On the Penitentiary System"]. Reiestr № 7337 vid 24.11.2017 r.». URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62965 [in Ukrainian].
2. Verkhovna Rada Ukrainy (ofitsiyniy veb-portal VR Ukrainy), «Kartka zakonoproiektu / Proiekt Zakonu Ukrainy «Pro penitentsiamu systemu» [The Verkhovna Rada of Ukraine (official web portal of the Verkhovna Rada of Ukraine), "Card of the draft law / Draft Law of Ukraine "On the penitentiary system"]. Reiestr № 5293 vid 22.03.2021 r.». URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71498 [in Ukrainian].
3. Derzhavna kryminalno-vykonavcha sluzhba Ukrainy (ofitsiyniy sait DKVS Ukrainy) [State Criminal Enforcement Service of Ukraine (official website of the State Security Service of Ukraine)], «Orhanohrama kryminalno-vykonavchoi systemy Ministerstva yustytzii Ukrainy». URL: <https://kvs.gov.ua/wp-content/uploads/2020/06/organogrammasite-scaled-1.jpg> [in Ukrainian].
4. Derzhavna kryminalno-vykonavcha sluzhba Ukrainy (ofitsiyniy sait DKVS Ukrainy) [State Criminal Enforcement Service of Ukraine (official website of the State Security Service of Ukraine)], «Pro sluzhbu / Istoriia DKVS». URL: <https://kvs.gov.ua/about-service/history/> [in Ukrainian].
5. Derzhavna taiemnytsia yak skladova natsionalnoi bezpeky Ukrainy: okhrona ta dostup do derzhavnoi taiemnytsi; zakonodavche zabezpechennia derzhavnoi taiemnytsi; vidpovidalnist za rozgholoshennia derzhavnoi taiemnytsi; osoblyvosti dotrymanna derzhavnoi taiemnytsi pid chas vidpravlennia pravosuddia; osoblyvosti rehuliuвання v osoblyvyi period ta pid chas voiennoho stanu [State secrets as a component of the national security of Ukraine: protection and access to state secrets; legislative provision of state secrets; responsibility for disclosure of state secrets; peculiarities of state secret observance during administration of justice; peculiarities of regulation in a special period and during martial law] / Ukl. : Dzhus O.A., Zolotarova M.K., Kopotun I.M., Makarova T.P., Mykytiuk M.A., Pavliuk O.O., Pasika S.P., Pietkov S.V., Skrynkovskiy R.M., Sopilnyk L.I., Chubenko A.H., Shevchenko A.M. Kyiv. VD «Profesional», 2023. 438 s. [in Ukrainian].
6. Dreis, Yu. (2014). Funktsionuvannia systemy okhrony derzhavnoi taiemnytsi v Ukraini: orhanizatsiino-pravova struktura, pryntsyipy ta zavdannia [Functioning of the state secret protection system in Ukraine: organizational and legal structure, principles and tasks]. *Безпека інформатії*. Т. 20, № 2. pp. 176-184. [in Ukrainian].
7. Zavorodnii, V.A. (2019). Teoretychniy instrumentarii doslidzhennia fenomenu vplyvu praktyky Yevropeiskoho sudu z prav liudyny na yurydychnu diialnist v Ukraini [Theoretical toolkit for the study of the phenomenon of the influence of the practice of the European Court of Human Rights on legal activity in Ukraine]. *Вісник ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка*. № 1 (85). pp. 20-30. [in Ukrainian].

8. Suprunenko, A.M., Bashta, I.I., Lyseiuk, A.M., Svirina, K.S. (2020). Orhanizatsiia okhorony derzhavnoi taiemnytsi v Ukraini [Organization of protection of state secrets in Ukraine: study guide]: navchalnyi posibnyk. Universytet derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy. Irpin : UDFSU, 370 p. [in Ukrainian].
9. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchyykh aktiv Ukrainy shchodo diialnosti Ministerstva yustytzii Ukrainy, Ministerstva kultury Ukrainy, inshyykh tseentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady, diialnist yakykh spriamovuietsia ta koordynuietsia cherez vidpovidnykh ministriv, a takozh Derzhavnoho kosmichnoho ahentstva Ukrainy [On making changes to some legislative acts of Ukraine regarding the activities of the Ministry of Justice of Ukraine, the Ministry of Culture of Ukraine, other central executive bodies whose activities are directed and coordinated through the relevant ministers, as well as the State Space Agency of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 16.10.2012 r. № 5461-VI (iz zminamy). Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR), 2014, № 5, st. 62. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5461-17#n589> [in Ukrainian].
10. Pro Derzhavnu kryminalno-vykonavchu sluzhbu Ukrainy [On the State Criminal Enforcement Service of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 23.06.2005 r. № 2713-IV (iz zminamy). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR), 2005, № 30, st. 409. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-15#Text> [in Ukrainian].
11. Pro derzhavnu taiemnytsiu [On state secrets]: Zakon Ukrainy vid 21.01.1994 r. № 3855-XII (iz zminamy). Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR), 1994, № 16, st. 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#top> [in Ukrainian].
12. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Departament z pytan vykonannia kryminalnykh pokaran [On the approval of the Regulations on the Department for the Execution of Criminal Punishments]: Nakaz Ministerstva yustytzii Ukrainy vid 20.09.2023 r. № 3362/5. URL: <https://minjust.gov.ua/files/general/2024/02/27/20240227180849-58.pdf> [in Ukrainian].
13. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Ministerstvo yustytzii Ukrainy [On the approval of the Regulation on the Ministry of Justice of Ukraine]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 02.07.2014 r. № 228 (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-p> [in Ukrainian].
14. Pro Plan zakonoproektnoi roboty Verkhovnoi Rady Ukrainy na 2022 rik [About the Plan of legislative work of the Verkhovna Rada of Ukraine for 2022]: Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 15.02.2022 r. № 2036-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2036-20#Text> [in Ukrainian].
15. Pro Plan zakonoproektnoi roboty Verkhovnoi Rady Ukrainy na 2023 rik [About the Plan of legislative work of the Verkhovna Rada of Ukraine for 2023]: Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 07.02.2022 r. № 2910-IX. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR), 2023, №№ 102-104, st. 430. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2910-20#Text> [in Ukrainian].
16. Pro skhvalennia Stratehii reformuvannia penitentsiarnoi systemy na period do 2026 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu yii realizatsii u 2022-2024 rokakh [On the approval of the Penitentiary System Reform Strategy for the period until 2026 and the approval of the operational plan for its implementation in 2022-2024]: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16.12.2022 r. № 1153-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153-2022-r#Text> [in Ukrainian].